

APROBAT
prin Hotărârea Consiliului științific
al Institutului de Filologie Română
„Bogdan Petriceicu-Hasdeu”,
proces-verbal nr. ____
din _____

RAPORT ȘTIINȚIFIC INTERMEDIAR

pentru semestrul I 2021

proiectul *Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextual integrării europene*, cu cifrul nr. **20.80009.1606.01**
contract de finanțare nr. 94/1-PS din 03.01. 2020

termen de executare 04.01.2021 – 30.06.2021

Conducătorul proiectului,

Eugenia MINCU _____
(semnătura)

**Directorul
Institutului de Filologie Română
„Bogdan Petriceicu-Hasdeu”**

Nina CORCINSCHI _____
(semnătura)

L. Ș.

CUPRINS

1.	Lista executorilor (Anexa nr. 1)	p. 3
2.	Sarcinile propuse spre realizare pentru etapa de raportare	p. 4
3.	Obiectivele etapei semestriale	p. 5
4.	Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și a obiectivelor etapei semestriale	p. 6
5.	Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și a obiectivelor etapei anuale	p. 7
6.	Rezultatele științifice ale cercetărilor obținute în cadrul proiectului pentru etapa de raportare semestrială	p. 9
7.	Diseminarea rezultatelor obținute în formă de publicații	p. 12
8.	Diseminarea rezultatelor obținute în formă de prezentări (comunicări, postere, teze/rezumat/abstracte) la foruri științifice	p. 15
9.	Concluzii	p. 19
10.	Date despre activitatea de colaborare în sfera științei și inovării	p. 19
11.	Date privind deplasările și stagiile cercetătorilor organizației din sfera științei și inovării peste hotare	p. 21

LISTA EXECUTORILOR
(funcția în cadrul proiectului, titlul științific)

Nr. d/o	Numele, Prenumele	Titlul științific	Funcția în cadrul proiectului
1.	Vulpe Ana	Dr., conf.	Cerc. șt. coord., executor, responsabil de subtemă
2.	Bahnaru Vasile	Dr. hab., prof.	Consultant șt., executor
3.	Onofraș Maria	Dr.	Cerc. șt. coord., executor
4.	Pușcaș Veronica	--	Cerc. șt. stagiar, executor
5.	Căruntu-Caraman Livia	Dr.	Cerc. șt. superior, executor
6.	Botnaru Liliana	Dr.	Cerc. șt. superior, executor
7.	Brăguță Ecaterina	--	Cerc. șt. stagiar, executor
8.	Serdeșniuc Cristian	Drd.	Cerc. șt. stagiar, executor
9.	Bărbuță Ion	Dr., conf.	Cerc. șt. coord., executor, responsabil de subtemă
10.	Constantinovici Elena	Dr. hab., prof.	Cerc. șt. princ., executor
11.	Cosmescu Alexandru	Dr.	Cerc. șt. super., executor
12.	Sîmboteanu Tatiana	--	Cerc. șt., executor
13.	Savin Angela	Dr. hab., prof.	Cerc. șt. princ., executor, responsabil de subtemă
14.	Verebceanu Galaction	Dr.	Cerc. șt. coord., executor
15.	Colesnic Lidia	Dr.	Cerc. șt. coord., executor
16.	Butuc Petru	Dr.	Cerc. șt. super., executor
17.	Eremia Anatol	Dr. hab.	Consultant șt., executor
18.	Răileanu Viorica	Dr.	Cerc. șt. coord., executor
19.	Pavel Vasile	Dr. hab.	Consultant șt., executor
20.	Popovschi Liliana	Dr.	Cerc. șt. super., executor
21.	Mincu Eugenia	Dr. hab.	Conducător de proiect, cerc. șt. princ., executor, responsabil de subtemă
22.	Macovei Dorina	Dr.	Cerc. șt. super., executor
23.	Pâslaru Vladimir	Dr. hab.	Consultant șt., executor
24.	Druță Inga	Dr. hab.	Cerc. șt. princ., executor
25.	Rotaru Natalia	Drd.	Cerc. șt. stagiar, executor
26.	Negru Cristina	Msr.	Cerc. șt. stagiar, executor
27.	Vieru Lidia	--	Cerc. șt., executor
28.	Vlas Mariana	--	Cerc. șt., executor
29.	Molea Viorica	Dr. hab.	Cerc. șt. princ., executor

2. SARCINILE PROPUSE SPRE REALIZARE PENTRU ETAPA DE RAPORTARE:

Pentru primul semestru al anului 2021 au fost prevăzute pentru realizare următoarele sarcini:

Subtema 1. Cercetarea și valorificarea lexicului limbii române în context general românesc

- Elaborarea lucrărilor
- Redactarea articolelor de dicționar
- Scanarea și convertirea dicționarelor format tipărit

Lucrările științifice preconizate:

Dicționar uzual al limbii române (lucrare colectivă) (realizare 100%) (preconizat pentru editare variantă electronică – 2021)

Pregătirea pentru editare (variantă electronică) a *e-DEGE-ului* (realizare 75%)

Dicționarul de anglicisme recente (autor: Livia Caraman-Căruntu; coordonator: Ana Vulpe) (realizare 50%) (preconizat pentru editare 2023)

Tipuri de varietăți de limbă și aplicabilitatea acestora la limba română (autor: Liliana Botnari) (realizare 50%) (preconizat pentru editare 2022)

Dicționar etimologic (autor: Marcu Gabinschi; redactor: Vasile Bahnaru) (realizare 50%) (preconizat pentru editare 2022)

Lingvistica în Republica Moldova. Indice Bibliografic, anii 2019 - 2020 (autor: Maria Onofraș) (realizare 30%)

Tablete de cultivare a limbii române: 35.

Subtema 2. Cercetarea și valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național

- Inventarierea și descrierea din perspectivă lexicografică a structurilor fundamentale ale enunțurilor din limba română
- Prezentarea unor definiții semantice succinte ale verbelor utilizate în calitate de nucleu predicativ al structurilor fundamentale
- Tratarea lexicografică a construcțiilor fundamentale prin modelarea schemei structurale a enunțurilor, în baza contextelor reperate din diverse surse

Lucrările științifice preconizate:

Editarea *Dicționarului de structuri fundamentale* (lucrare colectivă) (realizare 100%) (preconizat pentru editare 2021)

Structurile fundamentale ale limbii române și actualizările lor discursive (lucrare colectivă) (realizare 50%) (preconizat pentru editare 2023)

Subtema 3. Valorificarea textelor manuscrise vechi. Salvagardarea tezaurului onomastic. Motivologia - o nouă direcție în lingvistica europeană

- Identificarea unităților polilexicale stabile conform criteriului motivațional
- Descrierea aspectului morfologic al manuscrisului *Sandipa*. Scanarea, transliterarea și comentarea lucrărilor lexicografice
- Sistematizarea pe etape și pe perioade a conținutului științific preconizat pentru cercetare
- Verificarea și corectarea materialului
- Colectarea și sistematizarea unităților onimice. Întocmirea *Repertoriului de ghid*. Crearea unei baze de date de antroponime

Lucrările științifice preconizate: *Dicționar de unități polilexicale stabile motivate în limba română* (autor: Angela Savin) (realizare 50%) (preconizat pentru editare 2023)

Ghid de nume toponimice și istoria localităților Republicii Moldova (autor: Anatol Eremia) (realizare 50%) (preconizat pentru editare 2023)
Studiul monografic *Sandipa. Un vechi manuscris românesc* (autor: Galaction Verebceanu) (realizare 50%) (preconizat pentru editare 2023)
Studiul monografic *Tipologia numelui de familie: semantică și structură*. (autor: Viorica Răileanu) (realizare 75%) (preconizat pentru editare 2022)
Editarea studiului monografic *Structuri semantico-sintactice cu plusvaloare (angrenate)* (autor: Petru Butuc) (realizare 100%) (preconizat pentru editare 2021)
Tablete de cultivare a limbii române: 10.

Subtema 4. Valorificarea patrimoniului terminologic național. Cercetarea limbajelor specializate

În etapa a treia, echipa și-a propus următoarele sarcini: definirea în limba română a termenilor identificați anterior pentru *Dicționarul poliglot de marketing*. Pregătirea și furnizarea materialelor pentru culegerea de cultivare a limbii române *Ființa cuvântului*.

Lucrările științifice preconizate:

Dicționarul poliglot de marketing (lucrare colectivă) dicționar explicativ cu echivalente în engleză, franceză și rusă) (realizare 75%) (preconizat pentru editare 2022)
Dicționar poliglot de branding (lucrare colectivă) (realizare 50%) (preconizat pentru editare 2023)
Tablete de cultivare a limbii române: 10.

Subtema 5. Valorificarea profilului terminologic în limba română, în contextul internaționalizării, standardizării și unificării terminologiilor în baza limbilor savante (greacă și latină)

Realizarea repertoriului teoretic. Selectarea echivalentelor aforistice în limbile engleză, franceză, germană, italiană, spaniolă etc. (*Dicționarului poliglot de aforisme savante*, lucrare colectivă).

Dezvoltarea conceptului lucrării colective *Studiu de metaforă. Mic dicționar de termeni-metaforă. Selectarea de termeni-metaforă*.

Elaborarea *Dicționarului de termeni ai ELA*, destinat profesorilor de LLR/limbi și literaturi (Vlad Pâslaru). Dezvoltarea și administrarea site-ului *LogosPlus*. Elaborarea tabletelor de etimologizare și cultivare a limbii. Pregătirea și furnizarea materialelor pentru culegerea de cultivare a limbii române *Ființa cuvântului*.

Lucrările științifice preconizate:

Dicționarul poliglot de aforisme savante (lucrare colectivă) (realizare 75%) (preconizat pentru editare 2022)
Studiul monografic *Studiu de metaforă. Mic dicționar de termeni-metaforă* (lucrare colectivă) (realizare 50%) (preconizat pentru editare 2023)
Dicționar de termeni ai ELA, destinat profesorilor de LLR/limbi și literaturi (autor: Vlad Pâslaru) (realizare 50%) (preconizat pentru editare 2023)
Tablete de cultivare a limbii române: 10

3. OBIECTIVELE ETAPEI SEMESTRIALE:

Subtema 1.

- Elaborarea lucrărilor
- Crearea unei biblioteci virtuale de dicționare ale limbii române elaborate în cadrul Sectorului de lexicologie și lexicografie al Institutului

Subtema 2.

- Modelarea și descrierea structurii semantice a enunțurilor din limba română

Subtema 3.

- Elaborarea și testarea programului de transliterare în alfabet latin a textelor dialectale, publicate cu caractere chirilice. Stabilirea regulilor de transcriere literarizată a textelor dialectale
- Inventarierea și fișierea unităților polilexicale stabile (privind motivația internă)
- Preliminarii la tema de cercetare. Prezentarea și interpretarea unei noi realități la nivel social, configurată într-o nouă direcție de cercetare-sociolingvistica migrației
- Selectarea, din textul romanului popular *Sandipa*, a exemplelor de forme ale părților de vorbire flexibile și analiza lor
- Întocmirea repertoriului onimic pentru ghidul toponimic informativ-documentar: litera C (segmentele 2-7)
- Selectarea materialului de fapte pentru crearea bazei de date a numelor de familie provenite de la nume botez
- Structuri semantico-sintactice cu plusvaloare ale E.P.S. în limba română. Apozitia și adresările: coincidențe semantico-sintactice și structural-gramaticale

Subtema 4.

- Definirea adecvată a termenilor pentru *Dicționar poliglot de marketing*. Stabilirea relațiilor de sinonimie, antonimie, hiperonimie, hiponimie.

Subtema 5.

- Consultarea literaturii de specialitate în vederea elaborării *Repertoriul teoretic la Dicționarul poliglot de aforisme savante* (lucrare colectivă). Selectarea echivalentelor aforistice în limbile engleză, franceză, germană, italiană, spaniolă etc. Selectarea și explicarea termenilor-metaforă pentru *Micul dicționar de termeni-metaforă*. Dezvoltarea și administrarea site-ului *LogosPlus*. Elaborarea articolelor științifice. Participarea la conferințe științifice, internaționale și naționale.

4. ACȚIUNILE PLANIFICATE PENTRU REALIZAREA SCOPULUI ȘI A OBIECTIVELOR ETAPEI SEMESTRIALE:

Subtema 1.

- Pregătirea pentru editare (variantă electronică) a e-DEGE-ului.
- Identificarea și acumularea achizițiilor lexicale.
- Stabilirea inventarului de anglicisme pentru dicționar propus spre realizare. Elaborarea articolelor lexicografice.
- Activități de digitalizare a lucrărilor lexicografice. Scanarea, convertirea și confruntarea materialului lexicografic scanat (*Dicționar uzual al limbii române*, Ch. 1999, 700 p.). Verificarea primară a materialului lexicografic scanat.
- Elaborarea studiului monografic *Tipuri de varietăți de limbă și aplicabilitatea acestora la limba română*.
- Pregătirea și furnizarea de materiale lingvistice pentru site-ul *LogosPlus*.
- Completarea Indicelui bibliografic *Lingvistica în Republica Moldova* (anii 2012-2021).
- Revizia *Dicționarului etimologic* (autor: Marcu Gabinschi; redactor: Vasile Bahnaru).
- Elaborarea de articole în vederea publicării.

- Participări cu comunicări în cadrul diferitor evenimente științifice.

Subtema 2.

- Redactarea *Dicționarului de structuri fundamentale al limbii române* (lucrare colectivă, 2021).
- Definitivarea paragrafului *Clasificarea textelor. O fenomenologie a textualității* (parte componentă a studiului *Structurile fundamentale ale limbii române și actualizările lor discursive* (lucrare colectivă, 2023).
- Redactarea paragrafului: *Realizarea directă și indirectă a actelor de vorbire directive* (reprezintă o parte componentă a studiului *Structurile fundamentale ale limbii române și actualizările lor discursive*; lucrare colectivă, care urmează a fi definitivată în 2023).

Subtema 3.

- Precizarea și ilustrarea cu exemple a regulilor de transliterare a caracterelor chirilice în caractere latine; elaborarea de mostre de texte dialectale transliterate în alfabet latin; verificarea și pregătirea textelor dialectale pentru transliterarea automată de probă.
- Crearea unui fișier care ar îngloba unitățile polilexicale stabile din punct de vedere al motivației apariției și utilizării lor.
- Cercetarea noilor realități la nivel social cu privire la migrație, sub prisma unei noi direcții de cercetare-sociolingvistica migrației.
- Selectarea, din textul romanului popular *Sandipa*, exemplurilor de forme ale părților de vorbire flexibile și analiza lor.
- Întocmirea repertoriului onimic pentru ghidul toponimic informativ-documentar: litera C (segmentele 2-7).
- Selectarea materialului de fapte pentru crearea bazei de date a numelor de familie provenite de la nume botez.
- Determinarea structurilor semantico-sintactice cu plusvaloare ale E.P.S. în limba română. Apoziția și adresările: coincidențe semantico-sintactice și structural-gramaticale.

Subtema 4.

- Cercetarea limbajului de marketing în vederea stabilirii relațiilor de sinonimie, antonimie, hiperonimie, hiponimie. Confruntarea definițiilor specializate (științifice) și a celor uzuale (preștiințifice).

Subtema 5.

- Se va realiza *Repertoriul teoretic* la *Dicționarul poliglot de aforisme savante* (lucrare colectivă). Se va continua selectarea echivalentelor aforistice în limbile engleză, franceză, germană, italiană, spaniolă etc. (literele F-R). Vor fi selectați și explicați minimum 20 de termeni-metaforă pentru *Micul dicționar de termeni-metaforă*. Va continua elaborarea *Dicționarului de termeni ai ELA*, destinat profesorilor de LLR/limbi și literaturi (Vlad Pâslaru).
- Va fi continuată dezvoltarea și administrarea site-ului *LogosPlus*.
- Vor fi elaborate minimum 10 tablete de etimologizare și de cultivare a limbii. Postarea pe site-ul *LogosPlus* a 25 de tablete de cultivare a limbii. Elaborarea tabletelor video de etimologizare și de cultivare și postarea pe site-ul *LogosPlus*: 5. Administrarea site-ului: *Articole recente, Apariții editoriale* etc. Participări cu comunicări la evenimente științifice: min. 2 evenimente științifice – 5 participări

5. ACȚIUNILE REALIZATE PENTRU ATINGEREA SCOPULUI ȘI A OBIECTIVELOR ETAPEI SEMESTRIALE:

Subtema 1.

- Pregătirea pentru editare (variantă electronică) a e-DEGE-ului: revizia finală a relațiilor sinonimice, paronimice, de variante, pronunție prezentate în articolele lexicografice; revizia informației privind pronunția cuvintelor străine incluse în dicționar; identificarea și completarea articolelor lexicografice cu material ilustrativ la nivel de definiție; revizia finală a materialului ilustrativ prezentat de autori.
- Analiza materialelor din mass-media, în vederea identificării și excerptării și acumulării de achiziții lexicale. Identificarea (în contexte) a inovațiilor semantice. Înzestrarea cu definiții, stabilirea etimologiei, a domeniului de utilizare etc.
- Acumularea și stabilirea inventarului de cuvinte pentru *Dicționarul de anglicisme recente*. Elaborarea principiilor de prezentare lexicografică. Elaborarea calapoadelor de definiții. Elaborarea articolelor lexicografice.
- Activități de digitalizare a lucrărilor lexicografice. Scanarea, convertirea și confruntarea materialului lexicografic scanat (*Dicționar uzual al limbii române*, Ch. 1999, 700 p.). Verificarea primară a materialului lexicografic scanat. Proiectarea și elaborarea platformei de administrare a dicționarelor electronice (parte a platformei unde lucrează lexicografii).
- Elaborarea studiului monografic *Tipuri de varietăți de limbă și aplicabilitatea acestora la limba română*: identificarea gramaticilor de la Est de Prut relevante pentru studiul limbii române din perspectiva teoriei variabilității și consultarea acestora (parțial) în vederea determinării particularităților esențiale ale limbii române din perioada 1827-1992.
- Pregătirea și furnizarea de materiale lingvistice pentru site-ul *LogosPlus*.
- Completarea Indicelui bibliografic *Lingvistica în Republica Moldova* (anii 2012-2021).
- Revizia *Dicționarului etimologic* (autor: Marcu Gabinschi; redactor: Vasile Bahnaru).
- Elaborarea de articole în vederea publicării.
- Participări cu comunicări în cadrul diferitor evenimente științifice.

Subtema 2.

- A fost redactat *Dicționarul de structuri fundamentale al limbii române*.
- A fost definitivat paragraful *Clasificarea textelor. O fenomenologie a textualității*.
- A fost redactat paragraful: *Realizarea directă și indirectă a actelor de vorbire directive*.

Subtema 3.

- Au fost precizate și ilustrate cu exemple regulile de transliterare a caracterelor chirilice în caractere latine; au fost elaborate mostre de texte dialectale transliterate în alfabet latin (localitatea Stoicani, p. 123-132); au fost verificate și pregătite pentru transliterarea automată de probă 48 de pagini de texte dialectale (p. 8-31, 31-45, 123-132 – localitățile Soltvino, Șirokaia Poliana, Krasnoilskoe, Stoicani); au fost verificate și corectate după transliterarea automată de probă 34 de pagini de texte dialectale (p. 8-31, 123-132 – localitățile Soltvino, Șirokaia Poliana, Stoicani); au fost revizuite regulile de transliterare a caracterelor chirilice în caractere latine după testarea programului de transliterare automată. Au fost identificate și consultate surse referitoare la procesul de transcriere literarizată a textelor dialectale; au fost analizate textele dialectale în vederea depistării problemelor privind transpunerea lor în variantă literarizată; au fost stabilite regulile de transcriere literarizată a textelor dialectale (la nivel fonetic, morfofonetic, morfologic, lexical); au fost transpuse în formă literarizată 15 pagini de texte dialectale (varianta manuscrisă de probă).
- S-a creat o parte din fișierul unităților polilexicale stabile cu motivație internă.
- A fost cercetat raportul *limbă-identitate*, un aspect esențial în cercetarea sociolingvistică a migrației, întrucât definirea identității. S-a analizat, de asemenea, fenomene precum *imaginarul colectiv*, ce însoțește fluxurile migratorii, *stereotipurile* – prezente în procesul de adaptare a imigranților la noile condiții de viață.

- Au fost redactate două paragrafe referitoare la particularitățile morfologice ale părților de vorbire flexibile (articolul, substantivul, adjectival, numeralul, pronumele).
- Au fost acumulate și sistematizate informațiile privind evoluția istorică a localităților.
- S-a definitivat lucrul asupra monografiei „Strucruri semantico-sintactice cu plusvalență”, planificată în proiect.

Subtema 4.

-A fost cercetat limbajul de marketing în vederea stabilirii relațiilor de sinonimie, antonimie, hiperonimie, hiponimie. S-au confruntat definițiile specializate (științifice) și cele uzuale (preștiințifice).

Subtema 5.

- S-au consultat mai multe surse în vederea realizării *Repertoriul teoretic la Dicționarul Poliglot de aforisme savante* (lucrare colectivă). S-a continuat selectarea echivalentelor aforistice în limbile engleză, franceză, germană, italiană, spaniolă etc. (literele F-R).
- S-au selectat și s-au explicat termeni-metaforă pentru *Micul dicționar de termeni-metaforă*.
- S-au selectat și s-au explicat termeni pentru *Dicționarul de termeni ai ELA*, destinat profesorilor de LLR/limbi și literaturi (Vlad Pâslaru).
- S-a continuat dezvoltarea și administrarea site-ului *LogosPlus*. S-a consultat surse într-unu elaborarea tabletelor de etimologizare și de cultivare a limbii.

6. REZULTATELE ȘTIINȚIFICE ALE CERCETĂRILOR OBȚINUTE ÎN CADRUL PROIECTULUI PENTRU ETAPA DE RAPORTARE SEMESTRIALĂ:

Subtema 1.

Pregătirea pentru editare (variantă electronică) a e-DEGE-ului (A. Vulpe, M. Onofraș, L. Vrabie, L. Botnari, L. Caraman).

S-a efectuat:

- revizia finală a relațiilor sinonimice, paronimice, de variante, pronunție prezentate în articolele lexicografice (lit. R-Z);
- au fost identificate și completate articolele lexicografice cu material ilustrativ la nivel de definiție (literele A, B; D; E; G; H; N – parțial; P – parțial);
- s-a efectuat revizia finală a materialului ilustrativ prezentat de autori (literele B, E, G, H).

S-a analizat limbajul presei tipărite și electronice, al altor texte destinate publicului larg din ultimii 6-7 ani. Au fost identificate (în contexte) 30 de inovații semantice. Acestea au fost înzestrate în premieră cu definiții, li s-a stabilit etimologia, domeniul de utilizare etc. În acest scop au fost consultate mai multe surse științifice, au fost elaborate și prezentate spre publicare în revista *Limbă, literatură și folclor* articolul *Achiziții lexicale ultrarecente pentru vocabularul limbii române* (A. Vulpe) (A. Vulpe, M. Onofraș, L. Botnari).

Dicționarul de anglicisme recente (L. Caraman, A. Vulpe)

- s-a acumulat și s-a stabilit inventarul de cuvinte;
- s-au elaborat principiile de prezentare și tehnoredactare lexicografică a materialului acumulat;
- s-au elaborat și revizuit calapoade de definiții;
- s-a purces la elaborarea articolelor lexicografice (literele A-F).

Digitalizarea lucrărilor lexicografice

- s-a efectuat scanarea, convertirea și confruntarea materialului lexicografic scanat (*Dicționar*

uzual al limbii române, Ch. 1999, 700 p.), (L. Vrabie (literele S-T), E. Brăguță (literele C, D, E), C. Serdeșniuc (literele I, Î, J, V-Z)).

- s-a efectuat verificarea primară a materialului lexicografic scanat (A. Vulpe).
- au fost organizate și desfășurate două seminare/ședințe online împreună cu responsabilul de platforma dex.ifr. A fost pregătit și prezentat *Dicționarul de sinonime* pentru a fi plasat pe platformă.

Tudor Bumbu (informatician):

- a proiectat baza de date relațională *dex-online* cu tabelele: *dicționare, cuvinte, utilizatori, organizații*.
- a dezvoltat modulul de creare, adăugare și editare a dicționarelor.
- a elaborat modulul de adăugare și editare a cuvintelor cu următoarele atribute: *cuvânt, predefiniție, definiție, sinonime, antonime, paronime, alte informații*.
- a elaborat modulul de autentificare și înregistrare a lexicografului.
- a dezvoltat modulul de căutare a cuvintelor.
- a elaborat modulul de afișare a cuvintelor adăugate în baza de date.
- a plasat prima versiune a platformei DEX în site-ul dex.ifr.md.
- a creat conturi pentru 7 lexicografi: Vasile Bahnaru, Liliana Botnari, Ecaterina Brăguță, Livia Căruntu-Caraman, Maria Onofraș, Lidia Vrabie, Ana Vulpe
- a proiectat (conceptualizat) un sistem de adăugare automată a dicționarelor păstrare în fișiere *doc/docx*.
- a încărcat peste 11 000 de cuvinte din *Dicționarul de sinonime al limbii române*.

Studiul monografic *Tipuri de varietăți de limbă și aplicabilitatea acestora la limba română* (L. Botnari): Au fost identificate și analizate gramaticile de la Est de Prut relevante pentru studiul limbii române din perspectiva teoriei variabilității și a determinării particularităților esențiale ale limbii române din perioada 1827-1992.

Au fost elaborate și furnizate 22 de tablete de cultivare a limbii pentru site-ul *LogosPlus*. Au fost revăzute toate tabletele (35) în vederea publicării în culegere (A. Vulpe, M. Onofraș, L. Botnari).

Indicele bibliografic *Lingvistica în Republica Moldova (anii 2012-2021)* (M. Onofraș).

- s-a completat cu lucrări apărute în anul 2019 – începutul lui 2020;
- s-a pregătit și s-a prezentat spre publicare o fasciculă în revista *Limbă, literatură și folclor*.

Dicționar etimologic (autor: Marcu Gabinschi; redactor: Vasile Bahnaru):

- s-a revizuit materialul lexicografic din cadrul literelor A-C.

A fost consultată literatură științifică în vederea elaborării unor comunicări la conferințe, a unor articole ce țin de tematica proiectului (inclusiv pentru revistele institutului: *Philologia, Limbă, literatură și folclor*). Au fost elaborate și prezentate spre publicare 5 articole. Au fost prezentate 10 comunicări la diferite întruniri științifice (A se vedea mai jos *Lista publicațiilor și a participărilor la conferințe*); înscrieri la conferințe – 5.

Subtema 2.

La repartizarea conținuturilor care urmează să fie reflectate în cele două lucrări s-a ținut cont de cele trei componente de bază ale structurii semantice a enunțului, organizate ierarhic: componenta semantico-referențială, componenta logico-sintactică și componenta funcțional-pragmatică.

Este evident că aspectele legate de analiza generală a acestor componente teoretice vor fi prezentate în studiul de natură teoretică. În același timp, dintre aceste trei componente, doar cea dintâi, și anume componenta semantico-referențială, se pretează la o descriere lexicografică. De precizat că un astfel de dicționar este unul de tip sintactic, reprezentând *o combinare a unui dicționar explicativ cu un manual de sintaxă*. Există mai multe modalități legate de descrierea structurii semantice a enunțului într-un dicționar. Pentru dicționarul elaborat la sector a fost aleasă modalitatea care pune la bază verbul în calitate sa de centru predicativ.

Articolul de dicționar, în cazul unei astfel de lucrări, are următoarea structură: a) cuvântul titlu reprezentat prin verbul care funcționează în calitate de centru predicativ; b) definiția sensului lexical al verbului; c) schema enunțului (schema morfosintactică); d) blocul sintagmelor constituite din verbul respectiv ca centru de grup și actanții obligatorii / facultativi cu o mare frecvență; e) blocul enunțurilor care ilustrează cazurile de utilizare a verbului respectiv.

În conformitate cu planul individual pentru anul în curs, am lucrat la definitivarea *Dicționarului structurilor fundamentale ale enunțurilor din limba română*. În procesul definitivării dicționarului au fost realizate următoarele:

Ion Bărbuță, Elena Constantinovici:

- Au fost completate și corectate cele două blocuri de bază ale articolului de dicționar: blocul sintagmelor, constituite din centrul de grup și determinanții obligatorii, și blocul enunțurilor, care reprezintă modele de utilizare a verbului predicat.

- S-a verificat corespunderea schemei structurale a enunțului cu contextele care ilustrează funcționarea verbelor;

- Au fost consultate surse suplimentare (dicționare, opere literare, articole din presă) din care au fost extrase enunțuri având în calitate de nucleu predicativ verbele incluse în dicționar.

Alexandru Cosmescu:

- A fost clarificată funcția repetării în practicile dialogice. Repetarea enunțurilor celuilalt are un scop dual: persoana care repetă se asigură că a auzit / înțeles corect enunțurile interlocutorului, oferindu-i, în același timp, posibilitatea de a-și auzi propriile enunțuri și, eventual, de a le modifica / nuanța.

Tatiana Sîmboteanu:

- Au fost sistematizate ideile de bază expuse în literatura de specialitate referitoare la exprimarea indirectă a actelor de vorbire.

- A fost elaborat un corpus al actelor de vorbire indirecte selectate, în cea mai mare parte, din literatura română (Vasile Alecsandri, Ion Luca Caragiale, Ion Creanga, Liviu Rebreanu, Mircea Sântimbreanu, Ion Druță, Spiridon Vangheli etc.), dar și din alte surse (literatura de specialitate, articole de ziar, internet etc.).

Subtema 3.

- A fost elaborat și testat programul de transliterare în alfabet latin a textelor dialectale, publicate cu caractere chirilice, dialectologii contribuind prin a) precizarea și ilustrarea cu exemple a regulilor de transliterare a caracterelor chirilice în caractere latine; b) elaborarea mostrelor de texte dialectale transliterate în alfabet latin (localitatea Stoicani, p. 123-132); c) verificarea și pregătirea pentru transliterarea automată de probă a 48 de pagini de texte dialectale (p. 8-45, 123-132 – localitățile Sopotvino, Șirokaia Poliana, Krasnoilskoe, Stoicani); d) verificarea și corectarea după transliterarea automată de probă a 34 de pagini de texte dialectale (p. 8-31, 123-132 – localitățile Sopotvino, Șirokaia Poliana, Stoicani); e) revizuirea regulilor de transliterare a caracterelor chirilice în caractere latine după testarea programului de transliterare automată. Au fost stabilite regulile de transcriere literarizată a textelor dialectale și a fost realizată transpunerea de probă în formă literarizată a 15 pagini de texte dialectale (varianta manuscrisă).

- Au fost elaborate articole de dicționar privind unitățile polilexicale stabile cu motivație internă și externă, cu ilustrații și exemple din literatura artistică, publicații periodice și electronice.

- A fost analizată componenta ce ține de *reprezentările sociale* ale migranților, generate de raporturile cotidiene dintre membrii comunității migrante și mediul social în care aceștia își desfășoară activitatea.

- Au fost evidențiate trăsăturile lingvistice proprii limbii române din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, (unele) fenomene morfologice perindându-se de-a lungul perioadei vechi.

- A fost întocmit repertoriul onimic pentru ghidul toponimic informativ-documentar, litera C, segmentele 2-7 (*Căinarii Vechi – Cuzmin*), 15 pagini.

- A fost selectat și clasificat materialul de fapte din diverse surse documentare pentru crearea bazei de date a numelor de familie provenite de la numele de botez pentru literele H-O.

- A fost prezentată pentru discuție monografia „Strucruri semantico-sintactice cu plusvalență”.

Subtema 4.

- Au fost definiți **1352** de termeni pentru *Dicționarul poliglot de marketing*.

Subtema 5.

- *Dicționarul Poliglot de aforisme savante* (lucrare colectivă) (Mincu E., Macovei D., Rotaru N., Negru C.). Continuă elaborare *Repertoriului teoretic* la *Dicționarul Poliglot de aforisme savante* (lucrare colectivă). Acesta își propune abordarea multidimensională a corpusului aforistic savant: dimensiunile ontologic, gnoseologic, deontologică, didactic etc, având drept reper criteriile structural-morfologic, funcțional etc. S-a realizat echivalarea aforismelor care încep cu literele I, H, J, L, M, N, O, P, Q, S în limbile română, spaniolă, italiană, engleză, germană, franceză, rusă și bulgară și echivalarea aforismelor care încep cu literele S-T în limbile română și engleză, pentru *Dicționarul poliglot de aforisme latinești – 2320 de aforisme* (A - 478; B - 140; C - 317; H - 143; J - 65; O - 71; P - 165; Q - 141; S-166) realizarea 50% (preconizat editare 2022).

Studiu de metafore. Mic dicționar de termeni-metaforă (lucrare colectivă) (Mincu, E. Rotaru N., Negru C.) (preconizat editare 2023). Continuă realizarea suportului teoretic al studiului monografic (reper: identificarea și consultarea surselor actuale din domeniul limbajelor specializate). Metafora specializată reflectă noțiunile de nominație și de denominație în explicarea procesului de „creare” a metaforei medicale. Sunt analizați termenii medicali – metafore în funcție de anumite criterii de clasificare. Este elucidată metafora ca unul dintre cele mai productive procedee de formare a termenilor prezenți în limbajele specializate. Au fost selectați și explicați 30 de termeni-metaforă pentru *Micul dicționar de termeni-metaforă*.

- S-a realizat lucru asupra *Culegerii de tablete de etimologizare și de cultivare a limbii române* (lucrare colectivă per proiect) (**38 de tablete**) (preconizat editat 2021).

- Elaborarea *Dicționarului de termeni ai ELA*, destinat profesorilor de LLR/limbi și literatură (Vlad Pâslaru); s-au realizat 5 articole pentru DELA: *Emil Brandza, Calitatea educației, Carte, Conștiința pedagogică, Cultura națională*.

- Administrare site-lui LogosPlus - revederea și completarea informației. (Mincu, Negru). Au fost elaborate 24 de tablete de etimologizare și de cultivare a limbii pentru site-ul *LogosPlus*, varianta word (MINCU). Au fost elaborate tablete video de etimologizare și de cultivare și puse pe site-ul *LogosPlus* (6 tablete) (oferire informații Mincu, Druță - sonorizare și slide-uri – drd. Natalia Rotaru). S-a realizat dezvoltarea (secțiunea *DEX online; Dicționarul de sinonime*, varianta *online*, în colaborare cu Institutul de Matematică) și administrarea site-lui *LogosPlus*. Continuă implementarea proiectului *Cultivare a limbii române* (în colaborare cu

Axial TV) (10 tablete de cultivare a limbii (sonorizare: drd. Natalia Rotaru, dintre care 3, grupul de lucru subtema 5 (Mincu).

Articole și recenzii publicate - 1, articole și recenzii propuse spre publicare - 8: nivel internațional – 2; nivel național – 5. Participare conferințe - 5; preconizare participare conferințe și elaborare comunicări – 8. Participări pasive la conferințe – 7 evenimente (28 de participări). Webinare - 4 evenimente, 5 participări. Formări - 3 evenimente, 5 participări). Emisiuni televizate (10)

7. DISEMINAREA REZULTATELOR OBTINUTE ÎN FORMĂ DE PUBLICAȚII

Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice publicate în cadrul proiectului

Lista publicațiilor se prezintă în ordine alfabetică și va fi structurată separat.

2. Articole în reviste științifice

2.2. în reviste din străinătate recunoscute

EREMIA, A. Orașele și satele Moldovei. Dicționar toponimic, geografic și istoric. În: *Studii și cercetări de onomastică și lexicologie* (SCOL). Craiova, 2020, nr. 1-2, pag. 19-34. ISSN 2065-7161.

2.3. în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

Categoria B

BĂRBUȚĂ, I. Tipuri de referire la realitate în sistemul părților de vorbire. În: *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă Akademos*, nr. 4 (59) / 2020. p. 115 – 123. ISSN 1857-0461

BĂRBUȚĂ, I. Tipologia structurilor fundamentale ale enunțurilor din limba română. În: *Philologia*, nr. 1 (313), 2021. p. 18-34. ISSN 1857-4300 / ISSN e 2587-3717.

DRUȚĂ, I., VIERU, L., VLAS, M. Considerații privind constituirea terminologiei de marketing în limba română. *Philologia*, 2021, nr. 1, p. 85-91.

VEREBCEANU, G. Studiu lingvistic asupra manuscrisului *Sandipa*. Morfologia (3.1.). Substantivul. Articolul. Adjectivul. Numeralul. În: *Philologia*. 2021, nr. 1-2), p. 75-84. ISSN 1857-4300.

2.4. în alte reviste naționale

EREMIA, A. *Vetrele noastre strămoșești: or. Criuleni*. În: *Natura*, 2021, nr. 1, p. 7.

EREMIA, A. *Vetrele noastre strămoșești: s. Roșu (Cahul)*. În: *Natura*, 2021, nr. 2, p. 13.

EREMIA, A. *Vetrele noastre strămoșești: s. Măgdăcești (Criuleni)*. În: *Natura*, 2021, nr. 3, p. 9.

EREMIA, A. *Vetrele noastre strămoșești: or. Călărași*. În: *Natura*, 2021, nr. 4, p. 7.

EREMIA, A. *Vetrele noastre strămoșești: s. Cuza-Vodă (Cahul)*. În: *Natura*, 2021, nr. 5, p. 13.

EREMIA, A. *Vetrele noastre strămoșești: s. Mașcăuți (Criuleni)*. În: *Natura*, 2021, nr. 6, p. 13.

3. Articole în culegeri științifice

3.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

SERDEȘNIUC, Cr. Grigore Vieru – un poet nedidacticist. În: *Materialele Conferinței Republicane a Cadrelor Didactice Didactica științelor filologice*. Vol. 3, 27-28 februarie 2021,

Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Tipografia Universității de Stat din Tiraspol, 2021, pp. 145-149. ISBN 978-9975-76-320-2.

10. Recenzii științifice publicate în reviste de specialitate

PÂSLARU, VI. Potențialități comunicativ-lingvistice și estetic-literare ale culturii teatrale. În: *Didactica Pro*, 2021, nr. 2, p. 36-39. (Categorie C).

Lucrări prezentate spre publicare

BOTNARI, L. Indici lexicali variaționali în *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă. În: *Philologia*, LXIV.

BUTUC, P. „Aspecte definatorii ale subiectului logic în propoziție”. În: *Philologia*.

BUTUC, P. Definierea unor termeni de ociolingvistică. În: *Revista de științe socio-umane*, UPS „Ion Creangă”.

CONSTANTINOVICI, E. *Structuri fundamentale cu pronume reflexiv la cazul dativ în limba română* (prezentat pentru publicare la revista *Philologia*).

COSMESCU, AI. *The Dialogical Form of Philosophical Practice* (prezentat pentru publicare la *Studia Universitatis Babeș Bolyai*).

CĂRUNTU-CARAMAN, L. *Englezisme recente, din uz în dicționar*. În: *Philologia*, LXIV.

MACOVEI, D. The influence of foreign languages on Romanian ecological terminology. În: *Culegeri Conferința internațională In memoriam Tamara Matei „Noi tendințe în predarea limbajelor de specialitate în contextul racordării învățământului la cerințele pieței muncii”*, Ediția a IV-a, aprilie 2021.

MINCU, E. Crăciunul copilăriei mele: grijanie și rugăciune. În: *Limbă. Literatură. Folclor*, nr. 1, 2021, p. ISSN 1857-1948I

MINCU, E. Dubletul greco-latin < lat. oculus, i, m = < gr. *ophthalmos* „ochi”: valori existențiale și terminologie. În: *Studii și cercetări științifice. Filologie*, Iași, 2021. ISSN 1011-0364.

MINCU, E. Din istoria stabilirii terminologiei medicale în limba română. În: *Culegere de rezumate, USMF, Conferința științifică anuală Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță*, 20-22 octombrie 2021.

MINCU, E. Afixoidele în formarea terminologiei tractului digestiv: dubletul savant < lat. *stomachus*, i, m cf. gr *sthomakos* = < gr. *gaster*, tris, f „stomac”. În: *Culegere de rezumate. Colocviul internațional de științe ale limbajului „Eugeniu Coșeriu”* (CISL), ediția a XVI-a, USM, Chișinău, Republica Moldova, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România, Universitatea națională „Yurii Fedkovici”, Cernăuți, Ucraina: *Eugeniu Coșeriu centenar, Limbă, creativitate, cultură – structuri de rezistență ale ființei umane, 24-26 septembrie 2021, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, 2021.*

MINCU, E. *Dicționarul explicativ tematic: Universul. Natura. Omul: cuvinte și valori*. Recenzie la *Dicționarul explicativ tematic: Universul. Natura. Omul*. Autori: Maria Onofraș, Tamara Pahomi, Valeriu Scifos; coordonator: Ana Vulpe, Chișinău, 2020, 460p. ISBN 978-9975-58-232-2.2. În *Limbă. Literatură. Folclor*, nr. 2, 2021.

MINCU, E. Lecția de limbă nematernă. Comunicarea în română fără bariere și atitudini preconcepute. În: *Revista Limba Română, Galați, Dunărea de Jos*, 2021.

MINCU, E. Dubletul greco-latin < lat. *umbilicus*, i, m și < gr. *omphalos*, e, f „ombilic”: mitologie și terminologie. În: *Philologia*, 2021(B).

NEGRU, Cr. Tipologia textelor – particularități și elemente de analiză. În: *Culegeri Conferința internațională LITERATURE, DISCOURSE AND MULTICULTURAL DIALOGUE* - ediția a noua (LDMD 9), Târgu-Mureș, mai 2021.

ROTARI, N. Polaritatea semantică a termenilor metaforici. În: *Metodologii contemporane de cercetare și evaluare*. Conferința doctoranzilor.

ROTARI, N. *Funcțiile metaforei în lingvistică*. În: *Culegere de rezumate, USMF, Conferința științifică anuală Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță*, 20-22 octombrie 2021.

SERDEȘNIUC, Cr. Copilăria și principiile ei „fondatoare” de poezie în creația viereană pentru copii. În: *Materialele Conferinței Științifice a Doctoranzilor „Metodologii contemporane de cercetare și evaluare”*, Vol ____, 22-23 aprilie 2021, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Tipografia USM, 2021.

VULPE, A. Achiziții lexicale ultrarecente pentru vocabularul limbii române. În: *Limbă literatură și folclor*.

Articole/Comunicări în curs de elaborare:

CONSTANTINOVICI, E. *Opoziția tranzitiv / intranzitiv la verbele monosemantice*

COSMESCU, Alexandru. *Repetarea și reformularea în practicile dialogice*

MACOVEI, D. *BIO- and ECO- in our everyday life*, preconizat pentru Conferința internațională *Filomod*, 7 octombrie 2021: Eugeniu Coșeriu: 100 de ani de la naștere „Limbajul ca sumă de valori”

MINCU, E. *Din istoria stabilirii terminologiei medicale*, preconizat pentru Conferința științifică anuală *Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță*, 20-22 octombrie 2021.

MINCU, E. *Dubletul greco-latin < lat. auricula, ae, f < lat. auris, is, f și = < gr. ous, otos „ureche”: etimologie și funcționalitate*; preconizat pentru Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, a XX-a ediție, *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, Iași, 22–24 septembrie 2021, organizat în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide”.

MINCU, E. *Afixoidele în formarea terminologiei tractului digestiv: dubletul savant < lat. Stomachus, i, m cf. gr sthomakos = < gr. gaster, tris, f „stomac”, preconizat pentru Colocviul internațional de științe ale limbajului „Eugeniu Coșeriu” (CISL), ediția a XVI-a, USM, Chișinău, Republica Moldova, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România, Universitatea națională „Yurii Fedkovici”, Cernăuți, Ucraina: Eugeniu Coșeriu centenar, Limbă, creativitate, cultură – structuri de rezistență ale ființei umane, 24-26 septembrie 2021, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, 2021.*

MINCU, E. *Lexemele savante < lat. venter, tris, m „ventru” = < lat. pantex, panticis, m „pânțece” = < lat. abdomen, inis, n „abdomen”: terminologie și existențialism fizic*, preconizat pentru Conferința internațională *Filomod*, 7 octombrie 2021: Eugeniu Coșeriu: 100 de ani de la naștere „Limbajul ca sumă de valori”.

NEGRU, Cr. *Text vs discurs – abordări conceptuale*, preconizat pentru Conferința internațională *Filomod*, 7 octombrie 2021: Eugeniu Coșeriu: 100 de ani de la naștere „Limbajul ca sumă de valori”

NEGRU, Cr. *Tipologia actelor de vorbire și rolul lor în comunicarea specializată*, preconizat pentru Conferința națională „In memoriam Silviu Berejan”, noiembrie 2021.

ROTARU, N. *Aportul euristic al metaforei în realizarea discursului științific*, preconizat pentru Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, a XX-a ediție, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, Iași, 22–24 septembrie 2021.

SÎMBOTEANU, T. *Cu privire la clasificarea mijloacelor de realizare indirectă a actelor de vorbire*.

8. DISEMINAREA REZULTATELOR OBTINUTE ÎN FORMĂ DE PREZENTĂRI (COMUNICĂRI, POSTERE, TEZE/REZUMATE/ABSTRACTE) LA FORURI ȘTIINȚIFICE

Lista comunicărilor prezentate în cadrul forurilor științifice

1. Conferințe științifice:

- **internaționale**

BAHNARU, V. Note privind funcționarea limbii române în Republica Moldova (1989-2012). Simpozionul *Conservarea și promovarea culturii, tradițiilor și identității românilor*, 27 februarie, Caraș-Severin.

MACOVEI, D. *The influence of foreign languages on Romanian ecological terminology*. Conferința internațională *In memoriam Tamara Matei* „Noi tendințe în predarea limbajelor de specialitate în contextul racordării învățământului la cerințele pieței muncii”, Ediția a IV-a, aprilie 2021.

MINCU, E. *Lecția de limbă nematernă. Comunicarea în română fără bariere și atitudini preconcepute*. Conferința internațională „Provocări contemporane în învățarea limbii române ca L2/L3 și ca limbă minoritară” Conferință internațională 2021 - Learn Romanian (udjg.ro). <https://learnromanian.udjg.ro/conferinta-internationala-2021/> Universitatea Galați „Dunărea de Jos”, 4-6 iunie 2021

MINCU, E. *Crăciunul copilăriei mele: grijanie și rugăciune*. Conferința *Crăciunul pe vechi. Obiceiuri, tradiții*; organizatori Facultatea de Litere, Istorie și Teologie a Universitatea de Vest din Timișoara și Institutul de Filologie „B. P. – Hasdeu” zoom, 14 ianuarie, 2021

NEGRESCU-BABUȘ, I. *Mentalitate deschisă în educație*, Conferința internațională: *Condiții pedagogice de optimizare a învățării în post criză pandemică prin prisma dezvoltării gândirii științifice*, 18 iunie 2021, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău.

NEGRU, Cr. *Tipologia textelor – particularități și elemente de analiză*. Conferința internațională *Literature, discourse and multicultural dialogue* - ediția a noua (LDMD 9), Târgu-Mureș, mai 2021.

SAVIN-ZGARDAN, A. *Metoda comunicării în predarea limbii române ca limbă străină*. Simpozion internațional „Româna ca Limbă Străină”. Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, 22-23 iunie, 2021.

VULPE, A. Extinderile recente de sens: cazul unor verbe. *Colocviul internațional „Lexicografia academică românească. Provocările informatizării*, organizat în cadrul Academiei Române, Filiala Iași, 27-28 mai 2021.

- **cu participare internațională**

BOTNARI, L. Indici lexicali variaționali în *Amințiri din copilărie* de Ion Creangă. Simpozionul *Ion Creangă: lumea lui și lumea noastră postmodernă (184 de ani de la naștere*, organizat în cadrul Festivalului Zilele Creangă, Chișinău – Iași – Târgu-Neamț – Pîpirig, 2 martie 2021.

BOTNARI, L. *Dicționarul explicativ tematic: Universul. Natura. Omul: cuvinte și valori*. Conferința națională cu participare internațională. Lansarea *Dicționarul explicativ tematic: Universul. Natura. Omul*. Autori: Maria Onofraș, Tamara Pahomi, Valeriu Sclifos; coordonator: Ana Vulpe, Chișinău, 2020, 460p. ISBN 978-9975-58-232-2. (29 iunie 2021).

COSMESCU, Al. *Metadatearea documentelor de arhivă*, în cadrul Conferinței de finalizare a proiectului „Salvarea materialului de arhivă dialectologică și etnografică păstrat în Chișinău, Republica Moldova”, AȘM / Eurocentrica, 25 februarie 2021.

EREMIA, A. *Relevanța lingvistică a numelor geografice*, comunicare în cadrul Seminarului Internațional „Republica Moldova: nume geografice”, Chișinău, 24 februarie 2021.

MINCU, E. *Dicționarul explicativ tematic: Universul. Natura. Omul: cuvinte și valori*. Conferința națională cu participare internațională. Lansarea *Dicționarul explicativ tematic: Universul. Natura. Omul*. Autori: Maria Onofraș, Tamara Pahomi, Valeriu Sclifos; coordonator: Ana Vulpe, Chișinău, 2020, 460p. ISBN 978-9975-58-232-2. (29 iunie 2021).

SERDEȘNIUC, Cr. Considerații asupra pedagogiei schimbării. Conferința Internațională *Provocări ale educației bunăstării în școală. De la educația din școală la carieră*, 14-15.05.2021. Institutul de Cercetări, Politici și Evaluare în Educație – Asociația Profesorilor și Dascălilor de Pretutindeni (România).

- **cu participare națională**

BAHNARU, V. B. *P.-Hasdeu – lingvistul*. Conferință științifică *Bogdan P.-Hasdeu – enciclopedist de talie europeană*, 26 februarie 2021.

BAHNARU, V. *Limba română – limbă de comunicare europeană*. Simpozion consacrat *Zilei Europei*, organizat la 11 mai de Institutul Patrimoniului Cultural și Institutul de Filologie Română „Bogdan. P. Hasdeu”.

BRĂGUȚĂ, E. *Lexic aghionimic exprimat prin substantive deverbale în acatistografia românească*. Conferința științifică națională a doctoranzilor, dedicată aniversării a 75-a a USM „Metodologii contemporane de cercetare și evaluare”. Chișinău, 22-23 aprilie 2021.

DRUȚĂ, I. *Ion Melniciuc, profesor al tuturor*. Masa Rotundă online „Profesorul și lingvistul Ion Melniciuc. 80 de ani de la naștere. In memoriam”, 24 martie 2021, USM, Facultatea de Litere.

DRUȚĂ, I. *Păstrarea bogăției culturale a umanității*. Masa Rotundă online dedicată zilei de 21 februarie – *Ziua Internațională a Limbii Materne* cu genericul: „Limba maternă – fundamentul unei națiuni”, 19 februarie 2021, Filiala „Ștefan cel Mare” a BM „B.P. Hasdeu”.

ROTARI, N. *Polaritatea semantică a termenilor metaforici*. Conferința științifică națională a doctoranzilor „Metodologii contemporane de cercetare și evaluare”

SERDEȘNIUC, Cr. *Copilăria și principiile ei întemeietoare de poezie la Grigore Vieru*. Conferința științifică națională a doctoranzilor *Metodologii contemporane de cercetare și evaluare*, 22-23 aprilie 2021, Universitatea de Stat din Moldova, Școala Doctorală de Științe Umanistice.

SERDEȘNIUC, Cr. *Grigore Vieru – un poet nedidacticist*. Conferința Științifică Republicană a Cadrelor Didactice, Universitatea de Stat din Tiraspol, mun. Chișinău, 27-28 februarie 2021.

VULPE, A. Profesorul Ion Melniciuc – un nume de referință în lexicologia românească. *Masa rotundă „Profesorul și lingvistul Ion Melniciuc. 80 de ani de la naștere. In memoriam”*. 24 martie 2021.

2. Webinare

BOTNARI, L. Webinar „Pregătirea dosarelor de atestare. Aspecte tehnice”, 24 martie 2021, organizat de ANACEC.

MACOVEI, D. *Erasmus+ Call 2021 for EaP Countries: Erasmus Mundus Action*, organizat de către Oficiile Naționale Erasmus+ din Parteneriatul Estic, 23 aprilie 2021.

3. Formări:

- **nivel național**

BOTNARI, L. Zi de Informare COST „COST online Info Day – Moldova”, 16 martie 2021, organizat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în comun cu Asociația COST.

DRUȚĂ, I. **Instruire** cu tema: „Comunicarea oficială. Repere de exprimare corectă”, Pretura Centru Chișinău, 20 ianuarie 2021, 4 ore.

DRUȚĂ, I. **Instruire** cu tema: „Comunicarea oficială. Repere de exprimare corectă”, Administrația Națională a Penitenciarelor, 18 martie 2021, 2 ore.

MACOVEI, D. Seminarul online „Servicii ORACLE Cloud pentru știință și educație” - 31 martie 2021.

MINCU, E. *Formarea pentru experți ANACEC la evaluarea externă în vederea acreditării programelor de studii superioare de master*, 21.01.2021.

ROTARU, N. *Aspecte privind evaluarea revistelor în Republica Moldova*, organizat de ANACEC, 15.04.2021.

NEGRESCU-BABUȘ, I. *Inovații media și antreprenoriat*. Facilitator: dr. Yusuf Kalyango, SUA, 18-21 mai 2021, organizat de Centrul de Instruire Continuă, Compania Teleradio Moldova

- **nivel internațional**

BOTNARI, L. *L'enseignement supérieur et la recherche face aux défis du distanciel: état des lieux et perspectives* din cadrul proiectului internațional „La fortification des capacités de recherche interdisciplinaire du patrimoine culturel-linguistique”, 20-21 mai 2021, organizat de IFR „B. P.-Hasdeu”, sub egida AUF și MECC (animator: Halyna Kutasevich, Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych” din Cernăuți, Ucraina).

MACOVEI, D. *L'enseignement supérieur et la recherche face aux défis du distanciel: état des lieux et perspectives* din cadrul proiectului internațional „La fortification des capacités de recherche interdisciplinaire du patrimoine culturel-linguistique”, 20-21 mai 2021, organizat de IFR „B. P.-Hasdeu”, sub egida AUF și MECC (animator: Halyna Kutasevich, Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych” din Cernăuți, Ucraina).

MACOVEI, D. *Ziua de informare “Orizont Europa”*, eveniment de lansare a Programului-cadru al UE *Orizont Europa* și integrarea în *Spațiul European de Cercetare*, 18 mai 2021

MINCU, E. *Atelierul de descoperire antreprenorială în domeniul Tehnologia Informației și Comunicațiilor*, regim online, 27 aprilie 2021; eveniment organizat de MECC

MINCU, E. „L'enseignement supérieur et la recherche face au défi du distanciel: état des lieux et perspectives” coordonat de Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, sub egida Agenției Universitare a Francofoniei și a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării. În calitate de formator a fost invitată **Halyna Kutasevych**, dr., conferențiar universitar, Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych” din Cernăuți, Ucraina. <https://ifr.md/index.php/303-sesiunea-de-formare-l-enseignement-sup-rieur-et-la-recherche-face-au-d-fi-du-distanciel-tat-des-lieux-et-perspectives.html> 19 au 20 mai 2021, 14h00.

NEGRU, Cr. Seminarul online „Servicii ORACLE Cloud pentru știință și educație” - 31 martie 2021.

POPOVSCHI, L. *L'enseignement supérieur et la recherche face au défi du distanciel: état des lieux et perspectives* din cadrul proiectului internațional „La fortification des capacités de recherche interdisciplinaire du patrimoine culturel-linguistique” (19-20 mai 2021, animator: Halyna Kutasevich, Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych” din Cernăuți, Ucraina).

ROTARU, N. „L'enseignement supérieur et la recherche face au défi du distanciel: état des lieux et perspectives” coordonat de Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, sub egida Agenției Universitare a Francofoniei și a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării. În calitate de formator a fost invitată **Halyna Kutasevych**, dr., conferențiar universitar, Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych” din Cernăuți, Ucraina. <https://ifr.md/index.php/303-sesiunea-de-formare-l-enseignement-sup-rieur-et-la-recherche-face-au-d-fi-du-distanciel-tat-des-lieux-et-perspectives.html> 19 au 20 mai 2021, 14h00.

SAVIN, A. *L'enseignement supérieur et la recherche face aux défis du distanciel: état des lieux et perspectives* din cadrul proiectului internațional „La fortification des capacités de recherche interdisciplinaire du patrimoine culturel-linguistique”, 20-21 mai 2021, organizat de IFR „B. P.-Hasdeu”, sub egida AUF și MECC (animator: Halyna Kutasevich, Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych” din Cernăuți, Ucraina).

4. Workshop-uri

NEGRESCU-BABUȘ, I. *Evaluarea rezultatelor școlare: realizări și perspective*, în cadrul proiectului *Evaluarea sistemului național de evaluare a rezultatelor școlare din perspectiva paradigmatelor competenței*, Universitatea de Stat din Tiraspol, 11 iunie 2021.

5. Concursuri

ROTARU, N. *Ma thèse en 180 secondes*. Organizat de AUF, 26.05.2021.

6. Emisiuni televizate

Colaborare, în baza Acordului cu Axial TV, Republica Moldova; elaborarea și sonorizarea a 10 tablete de cultivare a limbii române pentru **10 emisiuni televizate**.

7. Emisiuni radio

SERDEȘNIUC, C. Țară de țară, despre *Festivalul Internațional dedicat lui Mihai Eminescu*. (min. 45:48-49:31) 15.01.2021, <https://www.trm.md/ro/tara-de-la-tara/tara-de-la-tara-din-15-ianuarie-2021>

8. CONCLUZII

Au fost finalizate și aprobate pentru editare în ședința Consiliului Științific al Institutului, din 01.07.2021, *4 lucrări științifice*: culegerea de tablete *Ființa cuvântului* (lucrare colectivă per proiect, autori: Druță I., Molea V., Savin A., Vulpe A., Mincu E.; coordonator: Botnaru L; recenzent: Bahnaru V.); studiul monografic *Structuri semantico-sintactice cu plusvaloare*, autor Butuc P.; *Dicționar uzual al limbii române* (subtema 1, scanare și digitalizare, lucrare colectivă); *Dicționar etimologic*, autor M. Gabinschi, redactor V. Bahnaru (subtemele 1 și 3).

A fost editată revista *Philologia*, nr. 1, 2021 ISSN 1857-4300, E-ISSN 2587-3717

Tipul publicației: științifică de profil

Site: www.philologia.ifr.md

Sunt în proces de finalizare următoarele lucrări: e-DEGE-ul, varianta electronică (subtema 1, A. Vulpe, M. Onofraș, L. Vrabie, L. Botnari, L. Caraman); *Dicționarul de structuri fundamentale* (subtema 2, lucrare colectivă).

Pe parcursul primului semestru al anului 2021, la tema proiectului au fost publicate **13** articole, dintre care:

- articole publicate în reviste științifice din străinătate recunoscute (1)
- articole publicate în revistele științifice din Republica Moldova incluse în *Registrul revistelor științifice de profil: categoria B,C* (5)
- articole publicate în alte reviste naționale (6)
- articole publicate în culegeri naționale (1)
- emisiuni TV/Radio (11)
- lucrări prezentate spre publicare (17)
- lucrări în curs de elaborare (11).

S-au susținut 8 comunicări în cadrul manifestărilor științifice internaționale, 6 comunicări în cadrul manifestărilor științifice cu participare internațională, 9 – naționale; au fost înregistrate 9 participări la formări internaționale și 7 – naționale, webinare – 2, workshop-uri – 1, concursuri – 1.

9. DATE DESPRE ACTIVITATEA DE COLABORARE ÎN SFERA ȘTIINȚEI ȘI INOVĂRII

Colaborarea științifică cu alte organizații din sfera științei și inovării (inclusiv cu instituțiile de învățământ superior)

Organizația	Forma de colaborare	
Subdiviziunile implicare	<i>Proiecte de cercetare</i> <i>Unități comune de cercetare</i> <i>Contracte științifice</i> <i>Organizarea manifestărilor științifice etc.</i>	
Institutul de Istorie, Secția Filosofie	Alexandru Cosmescu Participare la realizarea proiectului de cercetare <i>Sustenabilitatea gândirii filosofice în perioada post-pandemie</i>	
Institutul Cultural Român	Alexandru Cosmescu Redactarea revistei <i>Destin românesc</i>	
Conducător la tezele de doctorat. Numele și prenumele conducătorului	Titlul tezei	Numele, prenumele studentului, masterandului, doctorandului
MINCU Eugenia	Metaforizarea și de demetaforizarea în fondul lexical al limbii române	ROTARU Natalia
MINCU Eugenia	Sinonimia termenilor medicali în limba română: evoluție și tendințe	COSTIN Viorica
PÂSLARU Vlad	Didactica interacțiunilor literare în clasele primare	BOBOC Mădălina
PÂSLARU Vlad	Formarea limbajului artistic la elevii claselor primare	CHIRCUȘI Cosmina
PÂSLARU Vlad	Ludic și estetic în formarea la elevii claselor primare a culturii artistic-estetice	MICU (CIOBANU) Claudia Veronica
SAVIN Angela	Unități polilexicale stabile cu componente antroponime în limba române	CIOFU MIHAELA, România
SAVIN Angela	Categoria Aktionsart în limba română redată de cuvinte determinative	TROANA Liliana, România
Conducător la tezele de licență		
BUTUC Petru	Probleme ale limbii româniei literare în contextul lingvistic și cultural al epocii moderne (sec. al XIX-lea)	MARIAN Silvia

Colaborarea cu instituțiile de învățământ superior în aspect didactic (se completează doar de titularii organizației)

Instituția de învățământ superior	Ciclul I - licență Ciclul II - masterat	Denumirea cursului	Numele și prenumele profesorului

Universitatea de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	Președinte la examenul de licență (iunie, 2021)	Examen de licență	Ion Bărbuță
ULIM	Ciclul I – licență	Limba română pentru grupele alolingve	SAVIN Angela

BĂRBUȚĂ, I. Președinte la examenul de licență la Universitatea de Stat „Ion Creangă” din Chișinău – iunie, 2021.

SAVIN, A. Membrul comisiei de profil în cercetare și inovare ANACEC: Științe umaniste: ramurile științifice 61-65.

SAVIN, A. Evaluator –expert ANACEC în cadrul Comisiei pentru acreditare și evaluare în domeniul științelor umaniste și artelor. Evaluarea *Programului de formare continuă Limba și literatura română, UPSC*. Perioada iunie 2021.

MINCU, E. Membru al Comisiei ANACEC de evaluare externă a următoarele programe de studii superioare de masterat:

1. Educație lingvistică și comunicare interculturală (română, rusă) - UPS „Ion Creangă”
2. Didactica limbii române ca limbă nematernă/străină - UPS „Ion Creangă”
3. Didactica limbii ruse ca limbă nematernă/străină/(rus) - UPS „Ion Creangă”
4. Limba și literatura română contemporană și tehnologii educaționale - Universitatea de Stat din Tiraspol

MINCU, E. Membru al Seminarului de profil, Universitatea de Stat a Moldovei

Eugenia Mincu. Membru al Comisiilor de îndrumare (Universitatea de Stat a Moldovei, conducător Viorica Molea)

ALTE ACTIVITĂȚI

MACOVEI, D. Lider grup de lucru responsabil de elaborare, înaintarea și implementarea proiectelor noninstituționale.

ROTARU, N. Responsabilă de redacția Revistei *Limbă, Literatură, Folclor* (apariția primului număr al Revistei LLF în iunie 2021).

10. DATE PRIVIND DEPLASĂRILE ȘI STAGIILE CERCETĂTORILOR ORGANIZAȚIEI DIN SFERA ȘTIINȚEI ȘI INOVĂRII PESTE HOTARE

Nr. d/o	Numele, prenumele, gradul și titlul științific, anul nașterii	Țara, denumirea organizației vizitate	Scopul vizitei, contribuția la realizarea activităților din cadrul proiectului (de indicat proiectul); contribuția la realizarea activităților din cadrul organizației	Termenul deplasării
-	-	-	-	-

Conducătorul proiectului

Eugenia Mincu, dr. hab.
(prenume, nume, titlu științific)

_____ (semnătura)

Șeful Centrului de Lingvistică

Liliana Botnaru, dr.
(prenume, nume, titlu științific)

_____ (semnătura)

Șeful Centrului de Terminologie

Dorina Macovei, dr.
(prenume, nume, titlu științific)

_____ (semnătura)

